

КОНТАКТИ

Навчальна газета кафедри журналістики та видавничої справи факультету української філології та соціальних комунікацій ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ТРАВЕНЬ
2021

№7

Події
с.4–8

Професія
с.9

Традиції
с.11–12

Свято Світлого Воскресіння Христового

Великдень є давнім шанованим християнським святом, яке символізує перемогу Ісуса Христа над смертю. Для багатьох християн Христове Воскресіння – найбільш жадане свято, до якого вони заздалегідь ретельно готуються.

В основі свята Великодня лежить біблійна історія про те, як Син Божий воскрес із мертвих. Як розповідають Євангельські тексти, Ісусу Христу було відомо про намір одного з найближчих учнів зрадити його.

Сталося це невдовзі після прибуття Христа до Єрусалиму. За 30 срібняків його зрадив Юда. Після того Ісуса розіп'яли на хресті, а віддані учні поховали його в печері неподалік Гол-

гофи, вхід до якої завалили величезним каменем.

На третій день після своєї смерті Ісус Христос воскрес із мертвих. У недільний день до Гробу Господнього прийшли жінки-мироносиці, які несли запашну олію, щоб за звичаєм того часу намастити нею тіло померлого. Натомість вони побачили ангела, який сповістив їм, що Ісус воскрес.

Як вираховують дату Вели-

кодня? Оскільки Христове Воскресіння є перехідним святом, яке не має фіксованої дати, кожного року його відзначають у різні дні, але завжди в неділю. Пояснюється це тим, що за церковним уставом, дата визначається по сонячному й місячному календарях. Великдень святкується першої неділі після весняного повного місяця (це перший повний місяць, що настав після дня весняного рівнодення).

Цього року православні християни це свято відзначають 2 травня, але у зв'язку з карантинними заборонами необхідно утриматися від масових зібрань: відвідування церковних богослужінь, кладовищ, а обмежитися, як і минулого року, переглядом онлайн-трансляцій по телебаченню. Ще чекаємо на урядові розпорядження з приної карантинної зони. *(продовження на сторінці 2)*

Колонка редактора

Пропонований травневий номер навчальної газети «Контакт» – результат першої навчальної (редакційної) практики студентів 2-го курсу спеціальності «Журналістика», яка тривала три тижні. За цей короткий час студенти продемонстрували велику продуктивність у підготовці чергового номеру, присвяченого великодній тематиці.

Під однією обкладинкою «Контакт» зібрав різножанрові журналістські матеріали, які органічно наповнили сталі рубрики часопису. Не дивлячись на суворі карантинні обмеження, велика кількість підготовлених матеріалів має новинний характер, що вочевидь засвідчує активність і наполегливість творчих пошуків студентів.

Прикро, що контент подієвої інформації поповнили трагічні події історичного масштабу. Незбагненні втрати керманчів освітньо-наукової та мас-медійної структур стали сумним інформаційним приводом для розгорнутих некрологів, які наповнили традиційну рубрику «Постаті».

Важливий компонент професійного розвитку здобувачів вищої освіти репрезентований у жанрі звіту. Кожен студент у межах практики збагатив свої фахові навички в організованих онлайн-тренінгах, детальна інформація про які знайшла своє поважне місце в газеті.

Завершальним етапом номеру є результат проектної роботи студентства, які виявили свою творчість у підготовці обкладинок до збірника спогадів «Мнемозіна» й одночасно взяли участь у конкурсі на кращий проект.

Сподіваємося, що підготовлений номер «Контакту» стане вдалим форпостом для подальшої реалізації медіадіяльності студентів.

Керівник навчальної (редакційної) практики, редактор випуску канд. наук із соц. ком., доцент Катерина Ульянова

(початок на сторінці 1) Імовірно, вони залежатимуть від «кольору» відповідної карантинної зони.

Великдень – це не просто свято, а цілий комплекс обрядодій. Православні християни та католики готуються до Світлого Христового Воскресіння з великою відповідальністю та збереженням усіх традицій, обрядів та звичаїв. Найпомітніша різниця певної християнської віри в святкування цього свята – це дата проведення. Католики датують Великдень майже на місяць раніше, ніж православні християни, адже живуть за григоріанським календарем, а православні – за юліанським.

Незважаючи на це, традиції та обряди святкування Пасхи майже збігаються. Усі віруючі християни дотримуються напередодні Великодня Семиденного посту. Для православних він є найсуворішим обов'язковим дійством, католикам же дозволено в певні дні вживати молочні продукти та рибу. Привітання «Христос Воскрес – Воістину Воскрес» дотримуються усі віруючі християни.

Неділя, що передує Великодню, називається «Вербною». Люди в цей день ідуть до церк-

ви, а священники освячують вербове гілля. У православних християн існує повір'я: хто більше вхопить верби, того че-

кає щаслива доля. Після богослужіння молодь ходить по вулицях з вербовими «котиками» і тріскає один одного, наказуючи: «Не я б'ю – верба б'є, за тижень – Великдень, десь недалечко – червоне (красне) яєчко».

Традиція Великодня як сімейного свята зберігається для всіх християн, коли вся родина збирається в сімейному колі вдома або на кладовищі, аби пом'янути померлих родичів. Головними традиційними великодніми стравами залишаються фарбовані освячені яйця та паска. Католики, окрім цього, також готують у цей день індичку та здібний хліб.

Страсний тиждень (він же – Семиденний піст) також є спільною традицією для всіх християн, кожен день якого має певні звичаї та обряди. Найбільш вшанованими серед них є Чистий четвер та Страсна (Страшна) п'ятниця. У Чистий четвер прийнято викидати весь мотлох, білити хати, прибирати на подвір'ї та в худоби. Також існує повір'я, що в цей день потрібно стригти волосся дітям, щоб швидше та

густіше росло. До сходу сонця християни мусять змити із себе всі гріхи, а воду після купелі вилити в неходжене місце. У Страсну П'ятницю не можна лягтися та слухати гучну музику, також краще розібратися з думками.

Віруючі християни вигадали й певні великодні розваги. Так, головним персонажем у католиків є кролик, котрий за день до Великодня ховає фарбовані яйця. Православні ж християни «змагаються» у жартівливій грі «Чиє пасхальне яйце є найміцнішим?».

Скориставшись інтернет-ресурсами, ми провели моніторинг ринкових цін на найбільш уживані продукти, які входять до стандартного великоднього кошику. Перш за все це паска, яйця, сир твердий, вершкове масло, яблука свіжі, курка, сало, ковбаса домашня, буженина, кагор, хрін, огірки консервовані, огірки та помідори свіжі. Зібрану інформацію ми об'єднали в порівняльній таблиці, для того, щоб простежити різницю, у порівнянні з минулим 2020 роком.

Продукти	2020	2021
Паска (1 кг)	140 грн.	130 грн.
Яйця (1 дес.)	20 грн.	39 грн.
Сир твердий (0,5 кг)	75 грн.	134 грн.
Вершкове масло (0,25 кг)	42 грн.	56 грн.
Яблука свіжі (0,5 кг)	17 грн.	11 грн.
Курка (1 кг)	55 грн.	60 грн.
Сало (0,5 кг)	48 грн.	66 грн.
Ковбаса домашня (0,5 кг)	118 грн.	130 грн.
Буженина (0,5 кг)	110 грн.	140 грн.
Кагор (0,75 л)	66 грн.	67 грн.
Помідори свіжі (0,5 кг)	60 грн.	37 грн.
Огірки консервовані (0,5 кг)	43 грн.	52 грн.
Хрін (0,25 кг)	12 грн.	14 грн.
Огірки свіжі (0,5 кг)	35 грн.	35 грн.

Отже, відносно минулого року, ціна на продукти для стандартного великоднього кошика цього року зросла на 15,5%.

Сподіваємося, що карантинні обмеження й незначне збільшення ціни великоднього кошику, не вплинуть на загальний настрій вшанування Світлого Воскресіння Христового, яке цього року відкриває весняний цикл травневих свят.

**Юлія МЕЖЕНСЬКА,
Любов КОЛОДЬКО,
Валерія ПЕЧАТНОВА,
2-Ж**

ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ НА ФУФСК

Система заходів, спрямованих на самовизначення старшокласників у професійній сфері – профорієнтація – перманентний процес самопізнання, формування інтересів та перспектив. На допомогу в цьому непростому виборі прийшли викладачі кафедри журналістики та видавничої справи, які спрямовують майбутніх абітурієнтів до професійної самоідентифікації.

18 березня доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики та видавничої справи разом Артем Галич разом зі старшою лаборанткою кафедри, магістранткою I курсу спеціальності «Журналістика» Тетяною Кононенко відвідали Станично-Луганський район, з метою залучення якомога більше учнів до лав нашого університету. Майбутнім абітурієнтам було надано всю інформацію про факультет, специфіку навчального процесу на різних його спеціальностях, особливості вступу за допомогою освітнього центру «Донбас-Україна». Учні проявили зацікавленість до наданої інформації представників факультету, ставили багато запитань, на які отримали ґрунтовні відповіді.

24 березня Артем Галич відвідав відокремлений підрозділ ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» Лисичанський педагогічний коледж. Завідувач кафедри розповів студентам про переваги навчання на нашому факультеті, зокрема, наявність

наявність бюджетних місць, низьку вартість навчання порівняно з іншими ЗВО України, широкі можливості проходження виробничої практики; згадав про кращих випускників, які досягли значного успіху у сфері мас-медіа.

Після спілкування зі студентами директорка коледжу Олена Літовка провела екскурсію навчальним закладом, показавши бібліотеку, центр мов, кабінет-панораму історії України, музей історії коледжу, лабораторії для більш ефективного розуміння професії педагога та ін.

Факультет української філології та соціальних комунікацій висловлює щире подяку за співпрацю директорам відвіданих навчальних закладів, які люб'язно надали можливість здійснити повноцінну профорієнтаційну діяльність та поспілкуватися з учнями на предмет їхнього майбутнього професійного шляху.

Любов КОЛОДЬКО, 2-Ж
Фото: Артем Галич,
Тетяна Кононенко

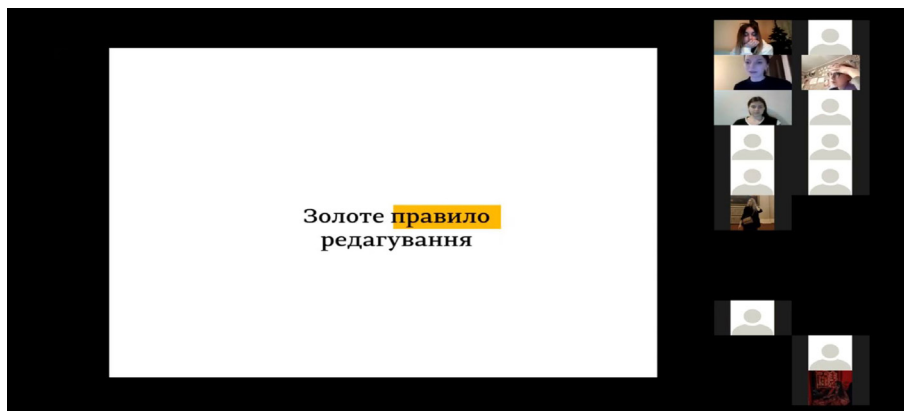
ЯКІСНИЙ ДЕБЮТ У ЖУРНАЛІСТИЦІ – ВЕРСІЯ 2.0

Протягом 22 – 24 березня та 7 – 9 квітня студент 3 курсу спеціальності «Журналістика» Олександр Черепеня взяв участь у 2 та 3 модулі курсу «Якісний дебют в журналістиці», організатором якого стала громадська організація «Детектор медіа».

Під час 2 модулю учасники курсу мали змогу познайомитися та почерпнути цінну інформацію від Ірини Андрейцевої, головної редакторки «Ліга. лайф», яка поділилася своєю історією становлення у сфері журналістики; Марічки Паплаускайте, шеф-редакторки «Reporters», співзасновниці онлайн-видання про українців «The Ukrainians», яка продовжила свою лекцію з першого модулю про особливості створення репортажу; Євгена Спіріна, головного редактора видання «Бабель», під час бесіди з яким були окреслені складнощі журналіста-початківця. Останнім спікером 2-го модулю стала фріланс-журналістка Юстина Довбуш. Вона розповіла як починався її професійний шлях та на власному досвіді продемонструвала, що журналістика – це щоденна, копійка праця над собою та своїм інформаційним продуктом.

Окрім зустрічей із спікерами, у межах 2-го модулю студенти обговорювали теми своїх майбутніх статей, драфти яких мали бути презентовані на 3 модулі. Темі виявились дуже різноманітними: від подій на політичній арені до інтерв'ю з людьми із залізною силою волі та репортажів на глобальні теми.

Третій модуль відбувся 7 – 9 квітня. Першим спікером тижня була Анастасія Руденко, головна редакторка видання «Рубрика», шеф-редакторка видання «Восточный вариант».

Вона розповіла про журналістику рішень, принципи вибору актуальної тематики. Наступним спікером була Марічка Паплаускайте, яка завершила лекцію про репортаж. Вона розповіла про лаконічність написання репортажів, чому НЕ потрібно узгоджувати текст з його героєм. Наступним спікером виступив Микита Городивський, засновник «Geek informantor». Він говорив про українську кібержурналістику, яка нині набуває обертів, а також про конкурентність журналістів та блогерів. Про політкоректність у медіа, толерантність, соціально-чутливе інформування розповідав Володимир Беглов – поет, співзасновник «Радіо Сковорода» та «The Ukrainians». Завершився тиждень лекцією Отара Довженка про журналістські стандарти.

Отже, модулі були інформативними в професійному аспекті, а набуті знання стали першим кроком до тернистого, але захоплюючого шляху журналіста.

**Текст і фото
Олександра ЧЕРЕПЕНІ,
З-Ж**

ВИБОРИ СТУДДЕКАНА 2021

Студентське самоврядування є одним із найважливіших аспектів діяльності університету. У кожному структурному підрозділі, окрім декана чи директора, виокремлюють посаду студентського декана, якою має бути людина відповідальна, організована, стримана, винахідлива та активна, яка вміє приймати важливі рішення та знаходити вихід з будь-якої ситуації.

Цього року факультет української філології та соціальних комунікацій обрав нового студентського декана. Вибори відбулися 25 березня. На цю посаду претендували двоє кандидатів із числа студентів факультету – Олеся Семьонова (студентка першого курсу спеціальності «Журналістика») та Олександр Гелетій (студент другого курсу спеціальності «Середня освіта. Українська мова та література»).

Обрання студдекана відбувалося в дружній і доброзичливій атмосфері. Обидва кандидати пропонували свої перспективні ідеї, які вони планують утілити після обрання на посаду.

На цьому досить важливо-му для факультету заході було присутнє як керівництво факультету (заступник декана з навчальної роботи Стась Анна Володимирівна, заступник декана з гуманітарної роботи, Учений секретар університету Карлова Надія Миколаївна), так і універ-

ситету – голова його первинної профспілкової організації – Мороз Володимир Петрович, а також студентський колектив ФУФСК.

За результатами таємного голосування перемогу здобула Олеся Семьонова, яка отримала переважну більшість голосів. «Під час свого студдеканства, – як зазначила переможниця, – я маю на меті перш за все вплинути на активність розвитку соціальних

сторінок нашого факультету, заохотити студентів до спортивних та культурних заходів і поновити забуту традицію нашого факультету проводити літературні вечори».

Наступним етапом цього заходу стало обрання інших лідерів студентського самоврядування факультету. Отож, заступником студдекана став Ігор Калінін (студент другого курсу спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література»), головою студентської ради гуртожитків – Олександр Гелетій та профоргом факультету – Юлія Буданцева (студентка першого курсу спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література»).

Щиро вітаємо нового студдекана та його команду і бажаємо натхнення й плідної праці!

Юлія МЕЖЕНСЬКА, 2-Ж
Фото: Прес-центр ЛНУ
імені Тараса Шевченка

МЕДІАКУЛЬТУРА В НАУКОВОМУ ВИМІРІ СТУДЕНТІВ-ЖУРНАЛІСТІВ

6 квітня відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт на базі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Студентки 2 курсу спеціальності «Журналістика» ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» взяли участь у цьому конкурсі та посіли призове третє місце.

З листопада 2020 року стартував Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт. Участь у ньому взяли студенти 2 курсу спеціальності «Журналістика» Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Конкурс відбувався у два етапи. Перший із них стартував на базі кожного університету, який брав участь у конкурсі, з метою відбору кращих наукових робіт для подальшої участі в заході. Другий етап – підсумковий, де учасники презентували свої наукові здобутки з різної журналістичнознавчої проблематики. Він проходив у два тури: у першому із них відбулося рецензування представлених наукових розвідок, до другого – відбиралися кращі наукові розробки й оцінювалася майстерність захисту студентських наукових робіт.

З метою об'єктивності оцінки представлені роботи були зашифровані, а їхні автори – анонімними.

У другому турі конкурсу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» представили студентки спеціальності «Журналістика» Любов Колодько та Юлія Меженська зі спільним проектом на тему «Діяльність телерадіостудії у формуванні медіакультури здобувачів освіти у закладі вищої освіти» з шифром «Літо». Разом зі своїм науковим керівником О. О. Чернишом, асистен-

том кафедри студентки розробили власну технологію формування медіакультури, довели актуальність та новизну дослідження.

Через карантинні обмеження II етап Всеукраїнського конкурсу проходив в онлайн-режимі на платформі Zoom. Розпочався захід о 10:00 вітальним словом від членів конкурсної комісії: проректора Дніпровського національного університету Сергія Оковитого, методиста вищої категорії ДНУ «Інституту модернізації змісту освіти» Наталії Михайленко та декана факультету систем і засобів масової комунікації Дніпровського національного університету, професора Володимира Демченка.

Учасники конкурсу з 10:00 до 16:00 активно захищали не лише своє власне наукове досягнення, але й гідність кожного університету.

Наші учасниці Любов та Юлія гідно захистили свою наукову роботу, яка стосувалася

проблеми сформованості медіакультури особистості в закладах вищої освіти та подальшої розробки технологій її покращення. Незважаючи на перший досвід участі в таких заходах, вони ввійшли в трійку переможців, достойно відстоявши гідність свого університету.

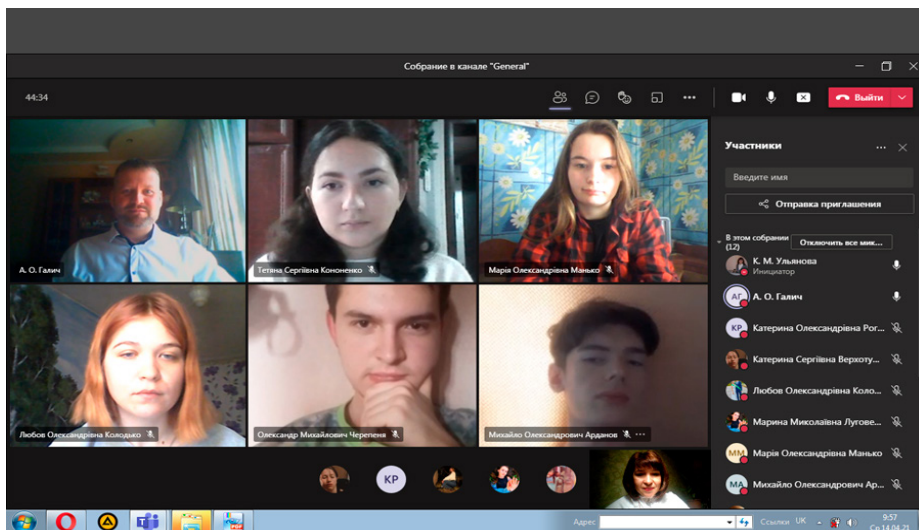
У розробці наукової проблематики студенткам-переможницям значною мірою сприяв їхній науковий керівник і куратор групи, асистент кафедри журналістики та видавничої справи Олег Черниш. Студентки наочно продемонстрували високі результати своєї наукової діяльності.

Щиро вітаємо переможниць та їхнього наукового керівника та бажаємо їм подальших творчих успіхів та досягнень!

**Текст і фото
Юлії МЕЖЕНСЬКОЇ,
Любов КОЛОДЬКО, 2-ж**

ДНІ НАУКИ НА КАФЕДРІ ЖУРНАЛІСТИКИ

Традиційно щовесни на факультеті української філології та соціальних комунікацій проходять Дні науки. Цьогоріч науковий марафон розпочала кафедра журналістики та видавничої справи, метою якого став обмін теоретичними знаннями та практичними навичками між практикуючими студентами.

У зв'язку з карантинними обмеженнями захід було організовано на платформі Microsoft Teams. Круглий стіл, присвячений Дням науки, відбувся в символічну для кожного журналіста дату – 14 квітня – день народження німецького винахідника друкарського верстата Йогана Гутенберга. Увага заходу акцентувалася на практико-орієнтовній системі навчання журналістиці як базової основи підготовки журналістських кадрів.

Відкрили відеоконференцію вітальним словом завідувач кафедри журналістики та видавничої справи, доктор філологічних наук, професор Артем Галич та кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент Катерина Ульянова

Першою ластівкою в межах Днів науки стала презентація наукового здобутку студенток 2-го курсу Юлії Меженської Любові Колодько – переможниць II-го

фінального етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, який відбувся на базі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (науковий керівник – асистент кафедри журналістики та видавничої справи, магістр О. О. Черниш). Студентки поділилися досвідом підготовки та проведення до заходу такого типу, ознайомили аудиторію з основними положеннями свого наукового дослідження, котре присвячувалося особливостям діяльності університетської телерадіостудії.

Студент 3 курсу Олександр Черепеня, у свою чергу, поділився враженнями та знаннями, здобутими в межах тренінгу «Якісний дебют у журналістиці», який був організований громадською організацією «Детектор медіа». Під час заходу студент мав змогу познайомитися з журналістами зі всієї України, отримати нові знання з фаху,

які стануть у нагоді для подальшого професійного зростання.

Першим практичним досвідом медіадіяльності поділився студент 1 курсу Михайло Арданов, який працює за сумісництвом у місцевій «Телегазеті». Студент детально розкрив особливості роботи в друкованому виданні, зосереджуючи увагу на власних редакційних обов'язках, розкрив секрети органічного поєднання навчальної та професійної діяльності.

На останок студентка 3 курсу Марія Манько поділилася практичним досвідом роботи на Харківському регіональному телеканалі «АТН», на базі якого проходила виробничу практику. Вона розповіла про особливості підходу журналістів до репортажної зйомки та з'ясувала участь кожного журналіста в процесі створення телевізійного контенту.

Зустріч була цікавою, корисною. Усі присутні мали змогу поділитися своїми науковими, практичними досягненнями, продемонструвати успіхи, обговорили зі студентами й викладачами актуальні проблеми у сфері журналістики. Сподіваємося, що такі заходи стануть традиційними, сприятимуть згуртуванню та обміну практичними навичками серед студентства кафедри.

**Текст і фото
Марини ЛУГОВЕНКО,
2-Ж**

ГЕНДЕРНОЧУТЛИВА ЖУРНАЛІСТИКА

3 19 по 22 квітня студенти 2 курсу спеціальності «Журналістика» Олексій Богданов, Юлія Меженська та Любов Колодько стали учасниками онлайн-тренінгу «Гендерночутлива журналістика та медіаграмотність», який пройшов на платформі «Zoom». Його організаторкою була медійниця Ганна Дьомочкіна. Тренінг пройшов у три тури, які відбувалися три дні – 19, 20 та 21 квітня. Про кожен із них розкажемо окремо в деталях.

Перший день – своєрідний вступ до основної теми тренінгу, який торкався її базових понять, тому був менш напруженим. Спочатку разом зі спікеркою Ангеліною Олександрівною Карякіною, журналісткою та редакторкою видання «Газети по-українськи» й одночасно журналу «Країна», аудиторія ознайомилась з ключовими поняттями гендерної нерівності, якими, на думку тренерки, є сексизм, стереотипи, гендерна нерівність, а також визначила різницю між гендером та статтю. Слушними є роз'яснення Ангіліни Карякіної між основними визначеннями гендерної журналістики, які часто плутають фахівці: якщо стаття, на її думку, – «це фізіологічні (природні) відмінності та особливості людини, які надані їй з народження», то гендер – це «більш соціальне поняття, внутрішнє почування людини та соціальні ролі, які вона виконує в житті».

Наступною спікеркою виступила Єлизавета Кузьменко, жур-

налістка «Громадського радіо», яка ознайомила аудиторію з основними порушеннями журналістської етики, порушеннями пов'язаними з гендером. Спікерка продемонструвала статистику досліджень журналістських україномовних статей на різні соціальні теми. На великий жаль, із восьми тисяч журналістських матеріалів на тему гендерної нерівності було присвячено лише шість, що вочевидь засвідчує проблему слабкої обізнаності через недостатню увагу до цієї теми. Єлизавета Кузьменко наголошувала на тому, що саме журналісти несуть велику відповідальність за утиск людей через гендерні особливості, через порушення висвітлення у своїх матеріалах цієї проблематики. Дуже часто журналісти, навіть не розуміючи цього, вживають заголовки, або висвітлюють інформацію сексистського забарвлення, як-от «Молода приваблива шатенка зайняла одне з призових місць в науковому конкурсі». З одного боку,

здається, що ніякого утиску тут немає, редактори тільки зробили комплімент учасниці, але як пояснила спікерка, по-перше, не є коректним робити визначення краси учасниці, оскільки ніхто не диктує стандарти краси, а також не можна наголошувати на віці, тому що це не є важливим для контексту інформаційного матеріалу. По-друге, зміст новини стосується наукового конкурсу, тому вік та зовнішній вигляд героїні не грає ніякої ролі в науковій роботі. Єлизавета Кузьменко, разом із своєю командою, відреагувала на такий заголовок, і після дзвінка редактору видання вираз «Молоду, привабливу шатенку» було змінено на «Філологиню», що вже звучить більш коректно та професійно.

Ця проблема є важливою те стільки тому, що в сучасній журналістиці багато прикладів сексизму, а тому, що більшість редакторів, журналістів та представників медіа навіть не помічають таких речей, у той час, коли ЗМІ несуть дуже потужний вплив на аудиторію.

Велика кількість жінок відчувають значний тиск через такі «компліменти». Наприклад, жінку, яка займає велику посаду у Верховній Раді, називають «прикрасою колективу», що знецінює її внесок у роботу та взагалі звучить дуже неповажно.

Спікерка дала дуже гарну пораду для протидії вживання таких помилок. Достатньо лише

поставити себе на місце тієї чи іншої особи, і навряд чи хтось стане писати про якогось ученого як про привабливого шатена, або прикрасу колективу... Здавалось би це дуже примітивна, але дуже влучна порада, яка зарадить у майбутньому багатьом журналістам та допоможе не потрапити в пастку сексизму.

Друга частина тренінгу розпочалась зі спікеркою Іриною Цибух, де аудиторія обговорила основні стандарти в написанні матеріалу на гендерночутливі теми, основними з яких є точність, повнота, достовірність, доступність та вміння відокремлювати думки від фактів. Під час обговорення цих загальноприйнятих стандартів журналістики вкотре було наголошено на великій відповідальності, яка лежить на кожному учаснику медіа-діяльності.

Наступним тренером виступила іноземна журналістка Моніка Еллена, яка поділилась міжнародним досвідом і провела важливу й цікаву практичну роботу щодо грамотності в сфері гендерночутливої журналістики на прикладі Грузії. За допомогою яскравого відео-прикладу, де було представлено заняття в дитячому садку, під час якого діти малювали різні професії, зображуючи їх в образі мужнього брутального чоловіка, який, не дивлячись на всі проблеми та страхи, рятував та захищав людей. Після такої роботи вихователька запросила до класу героїнь-жінок тих самих професій, які малювали діти, розвінчуючи тим самим усталені стереотипи про віднесеність статі до відповідної професії. Тим самим Моніка Еллена висвітила злободенну проблему

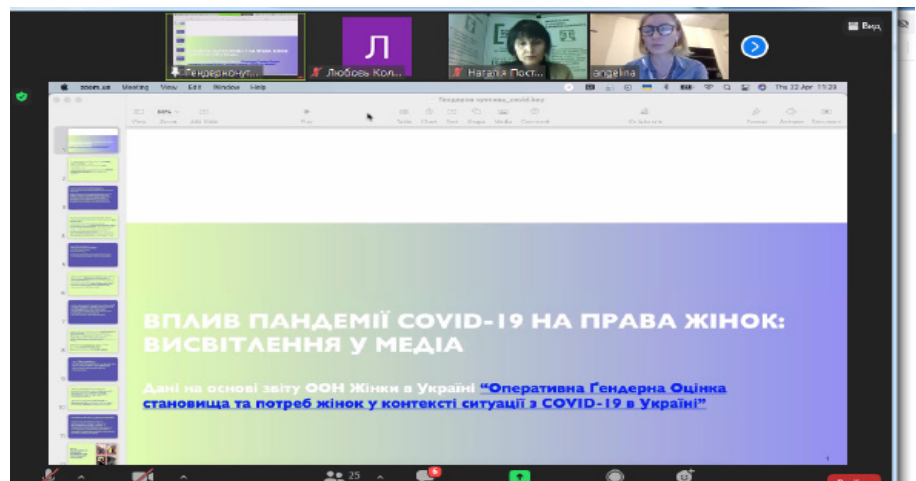
образів-стереотипів у свідомості навіть наймолодшої категорії реципієнта – дошкільників.

Третій етап тренінгу розпочався з обговорення дуже цікавої й актуальної теми впливу пандемії ковід-19 на жінок разом зі спікеркою Ангеліною Карякіною, яка зняла дуже пізнавальний, хоча дещо сумний репортаж про працівницю київської лікарні, на яку коронавірус посприяв дуже негативно. Дивлячись репортаж, ми відчули на собі звичайний день дівчини, який починався дуже рано, де вона змушує себе поїсти, оскільки навіть не знає коли в неї з'явиться така можливість. Далі споглядаємо робоче місце героїні. Одягаючи некомфортну, погано дихаючу форму, вона змушена провести і ній цілісний день безперервної роботи і тільки пізно ввечері потрапляє додому. Весь репортаж, побудований на передачі тонких почуттів дівчини, проходить без єдиного іншого коментаря, лише сумні короткі репліки героїні, яка живе таким важким життям, – одночасно викликають жаль і гордість за таких людей.

говорення стала толерантність у питаннях гендеру та стереотипу.

Володимир Беглов також допоміг аудиторії своєю порадою у формі словника, який би зробив би мову людину більш гендерночутливо. Як він зазначив, найчастіше за все через нетолерантні висловлювання страждають люди з інвалідністю, тимчасово залежні та люди, які не мають житла. Перед тим як писати про таких людей, варто запам'ятати, що на першому місці завжди повинна бути людина, тобто не інвалід, а людина з інвалідністю і т. д. Також Володимир надав аудиторії свій невеличкий словничок, який так само допомагає уникати помилок та висловлюватися толерантно.

Відвідуючи такі й подібні заходи, можна озброїтися глибокими знаннями, стати обізнаними в цій темі, відкривши очі на всі нюанси гендерної нерівності й допомігши кожному захистити себе й побороти цю непросту проблему завдяки взаємоповазі один до одного. Слід починати змінювати себе, і тільки спільними зусиллями можливо вирішити цю проблему назавжди.

Наступним спікером виступив голова правління Освітнього центру з прав людини у Львові Володимир Беглов. Темою об-

Текст і фото
Олексія БОГДАНОВА,
2-Ж

СВЯТКОВА Й КОЛОРИТНА ВЕСНЯНА ПОРА

Весна – це чудова пора, коли все прокидається після зимового сну та наповнюється яскравими барвами. Настають перші теплі дні, росте перша травичка та квіт,и і все це надихає на нові звершення. Весна дуже насичена святами і це робить її ще більш яскравою. Зачинає весну масляна. Це свято полюбляють усі – від малечі до старших поколінь. Воно має свій особливий колорит і супроводжується народними гуляннями, катанням на конях, ярмаркою, ласуванням млинців впродовж тижня та спалюванням опудала Масниці. Святом Явдохи або Євдокії наші предки зустрічали весну. У цей день влаштовувалися різні конкурси та веселощі, співали веснянки, закликаючи прихід весни. Далі слідує такі свята, як Теплому Алекси, Вербний тиждень, Благовіщення та найяскравіше свято Великодню. До цього свята завжди готувалися увесь тиждень, готували святкову здобу – паски, пиріжки та інші ласощі, розмальовували писанки та виготовляли крашанки.

Кожне весняне свято має свою історію, традиції та обряди. Детальніше про них розкаже відомий краєзнавець та історик Луганщини, завідувач кафедри історії України, доктор історичних наук, професор – Набока Олександр Вікторович.

– Як Ви взагалі ставитесь до весни, чи подобається Вам ця пора року? Що особисто для Вас символізує весна?

– У принципі, мабуть немає людей, яким може не подобатися весна. Пора оживлення. Хто був юним, обов'язково матиме позитивні відчуття очікування чогось надзвичайного та щасливого. Навіть сьогодні я зберіг подібні відчуття.

– Чи можете ви як історик розказати нам, як у давнину зустрічали прихід весни? Які саме обряди і дійства виконували? Чому, на Вашу думку, зараз не святкують прихід весни?

– Шанобливе ставлення до весни у давнину було притаман-

не усім без винятку народам, незалежно, від того, скотарями вони були чи землеробами. Для землеробів – це була пора оживлення землі, яка традиційно асоціювалася із жінкою, оскільки в давній свідомості відбувалося ототожнення земної та жіночої здатності до народження. Саме тому весна ще в язичницьких народів – це час різних жіночих свят. Наприклад, на початку березня у Давньому Римі були спеціальні «жіночі» дні-свята – «матроналії». Матронами, як відомо, римляни називали зрілих жінок, що народжували дітей. Можливо, саме ця традиція і стала основою в майбутньому для свята 8-го березня. Усі інші

весняні свята, спочатку язичницькі, а потім і християнські, були пов'язані із народженням, або відродженням. Навіть символізм одного з головних християнських свят – Пасхи – також пов'язаний із ідеєю духовного відродження.

– Яке Ваше найулюбленіше весняне свято? Чому саме це свято Ви полюбляєте найбільше?

– У мене немає яскраво вираженої симпатії до якогось окремого свята весни. Натомість сама атмосфера поступового оживлення природи досить часто сприяє піднесеному настрою, який можна вважати святковим.

– Чи святкуєте ви свято масляної? Могли би Ви розповісти про цікаві традиції масляної у давнину? Які із них збереглися дотепер?

– Характер свята проводів зими мало чим змінився із давніх часів. Млинець, або будь який колоподібний корж, завжди був символом теплому весняного сонця, який проганяє своїми промінцями зимовий холод, принаймні для землеробських

народів. У цьому святі знову ж таки проявляється символічні знаки кохання та шанобливого ставлення до жінки, яка несе народження нового життя. В українців довгий час зберігалася традиція відзначення «бабського тижня» напередодні Масляної, коли було прийнято пригощати смачненьким та пестити жінок. У цей період гадали на судженнях, святкували останні перед Великим Постом весілля, відбувалися заручини. Одним словом, свято весни та кохання.

– Яких традицій дотримуетесь Ви і Ваша родина у Великодні свята? Як Ви вважаєте, чи можна відвідувати померлих родичів у цей день?

– Пасхальні дні в моїй родині святкуються традиційно для нашого регіону. Нічого не маю проти відвідувань могил померлих родичів на цвинтарях, оскільки ця традиція відходить від біблійної ідеї воскресіння і воз'єднання тих, кого розлучила смерть. Так само як Христос воскрес, у стихійній свідомості народу є надія, що так само відродяться і померлі родичі. Хоча, можливо, у церкві на цей рахунок, є і інше бачення.

– Як святкують Великдень у різних куточках нашої країни, чи, скажімо, в інших державах? На Вашу думку, у якій частині України найкolorитніше святкують Великдень?

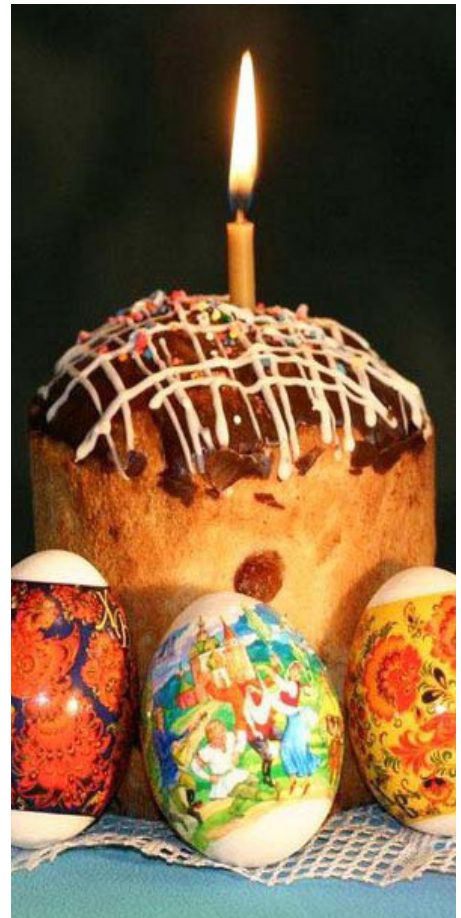
– За всю Україну сказати не можу, але мені відомо, що традицій відзначення Великодня різні у різних регіонах. Зокрема, мені довелося бачити пасхальні традиції на Закарпатті, де я деякий час прожив. Там немає традиції ходити у цей день на цвинтар. Здається, восени є день, коли люди відвідують могили,

встановлюючи запалені свічки та лампадки. Що ж стосується Пасхи, то я знаю, що у ніч перед святом молоді хлопці йдуть у гори та запалюють великі ватри. Можна бачити у темряві такі великі вогнища у сусідніх селах. Зранку всі йдуть до церкви та святять традиційний набір продуктів, серед яких почесне місце займає «шовдарь» – копчений шматок м'яса. Є також традиція «поливання» усіх жінок. Як правило, гість-чоловік, який зайшов на пасхальну гостину, має флакон із духами, з якого щедро поливає господиню.

– Чи знаєте Ви які Великодні традиції і обряди існували у давнину? Які з них збереглися до наших днів і які цікаві традиції та обряди вийшли з ужитку сьогодні.

– Наскільки мені відомо, у багатьох народів існувала традиція вшанування померлих пращурів саме весною. Навіть у Давньому Китаї існував спеціальний весняний день вшанування предків, коли люди приходили на цвинтар, брали із собою їжу та напої, щоб належно пом'янути пам'ять тих кого вже немає. Можливо, що така конфуціанська традиція відобразилася і на наших звичаях. Сьогодні, у цілому, порядок святкування Великодня в головних його проявах зберігся. Існують лише певні регіональні особливості. Наприклад, у нас робиться акцент на поминанні померлих, на

Заході України – це все ж таки, більш веселе свято, для якого притаманна специфічна автентичність.

– Чи є традиції, які Ви вважаєте кумедними або недоречними у святкуванні такого великого свята?

– Усі сценарії святкування Великодня мені подобаються. Я далекий від засудження будь якого з них, оскільки за кожним – стоїть міцна історична традиція, яку потрібно поважати. Єдине, що мені не подобається, так це коли вшанування пам'яті перетворюється на звичайну попойку. П'янички на цвинтарях у такий день, на мій погляд, виглядають абсолютно недоречно.

**Інтерв'ю взяла
Юлія МЕЖЕНСЬКА,
2-Ж**

НЕСТЕРПНИЙ БІЛЬ І НЕПОПРАВНА ВТРАТА...

Усю університетську родину 19 квітня спіткало велике горе, на 63-му році пішов із життя ректор Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор Сергій Вікторович Савченко. Університет, задля розвитку якого він невпинно працював більшу частину свого життя, став порожнім та безрадісним, а колектив втратив не тільки керівника, а й мудрого наставника.

Педагогічний шлях Сергія Вікторовича розпочався у далекіх 1970-х роках після вступу до Ворошиловградського педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка, який він закінчив у 1981 році. Після цього, на 5 років, він змушений був розлучитися з рідною Альма-матер, адже з 1981 по 1983 роки служив в лавах армії і з 1983 по 1985 обіймав різні посади у райкомі, горкомі, облкомі. Але на сторінках долі йому було написано повернутися до університету і вже у 1986 році Сергій Вікторович почав працювати у Ворошиловградському педагогічному інституті імені Т.Г.

Шевченка. У 1990 році закінчив аспірантуру в Науково-дослідному інституті теорії і методики виховання та до 1996 року обіймав посаду старшого викладача кафедри педагогіки і методики виховання в Луганському державному педагогічному інституті імені Тараса Шевченка. Завдяки плідній праці у 1995 році отримав вчене звання доцента. Далі була докторантура, за результатами навчання у якій у 2005 Сергій Вікторович отримав вчене звання доктора педагогічних наук, професора. Через невпинне бажання вивести університет на новий рівень, колосальні старання з грудня 2005

року він виконував обов'язки першого проректора університету, а з 2010 ректора університету.

Особистість Сергія Вікторовича увійде в історію як провідного науковця, талановитого та мудрого керівника. Його високі наукові здобутки є рушійними в українській педагогічній освіті. Під його керівництвом отримали науковий ступінь безліч студентів, які успішно ввійшли до наукової плеяди.

Сергій Савченко був високоосвіченим, професіоналом своєї справи, видатним науковцем, мудрим керівником та справжнім патріотом. Це все робило співпрацю з ним незабутньою. За скрутних часів, під час розгортання бойових дій на Луганщині, саме під його керівництвом ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» був не тільки евакуйований до Старобільська, але й зміг не втратити своїх лідерських позицій серед інших закладів вищої освіти. Ми низько схиляємо голову в пам'ять легендарної постаті нашого часу та висловлюємо щирі співчуття родині та близьким Сергія Вікторовича.

Він завжди залишиться у наших серця. Вічна пам'ять...

**Тетяна, Кононенко,
1-Ж (маг.)**

НЕПОПРАВНА ВТРАТА ДЛЯ ЛУГАНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Смерть завжди трагічна й несподівана... Вона забирає із собою найкращих, але вдвічі гірніше сприймати таку звістку, коли це трапляється з молодого людиною, котра з вогнем у серці повністю віддавалася своїй професії, безстрашно і самовіддано працювала на благо й розвиток свого регіону.

Непоправною втраатою для луганської журналістики стала передчасна смерть Кароліни Полтавської – директорки НТРК «ІРТА».

Гірка звістка сколихнула Луганщину 8 квітня. Протягом 20-ти років Кароліна боролася за правду, віддавалася журналістській справі сповна. Вона зробила неоціненний внесок у становлення й розвиток луганського теле- та радіо-інформаційного мовлення.

Розділяє цю скорботу й кафе-

дра журналістики та видавничої справи, яка мала за честь співпрацювати з Кароліною Леонідівною. Наші студенти спочатку проходили практику на телеканалі «ІРТА», а згодом дехто з них стали його штатними співробітниками. Надія Чорнуха та Катерина Ракова започаткували та вели програму «Подвійний репортаж», Катерина Ракова – програму «Футбол+. Спортивні новини», а Роман Русанов (засновник «Луганського радару») був ведучим «Новин.

Наша кафедра в найближчому майбутньому також мала на меті співпрацювати з Кароліною Полтавською, за умови, що студенти будуть проходити практику на телеканалі, але, на превеликий жаль, доля обірвала наші перспективні задуми.

Увесь свій потенціал Кароліна Леонідівна віддавала на благо НТРК «ІРТА», але в 2014 році її життя та життя телеканалу поділилося на «до» і «після». Ця сильна духом жінка фактично з нуля відновила телеканал «ІРТА» на підконтрольній Україні території, у місті Северодонецьку.

«Вона запам'яталася освіченою, ерудованою і енергійною, була журналістом за покликанням. Заряджала ентузіазмом і світлом кожного, хто з нею зіштовхувався у своїй професійній діяльності. Завжди розуміла, що університетська освіта й практична підготовка є дуже важливими. Кароліна завжди була віддана своїй професії» – з теплом згадує Кароліну Леонідівну доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики та видавничої справи Галич Артем Олександрович.

Світлий, добрий спомин про Кароліну Полтавську назавжди залишиться в серцях тих, хто її знав, любив і поважав, хто жив і працював поруч із нею.

**Юлія МЕЖЕНСЬКА,
2-Ж**

НОВІ ФОРМАТИ ЖУРНАЛІСТИКИ

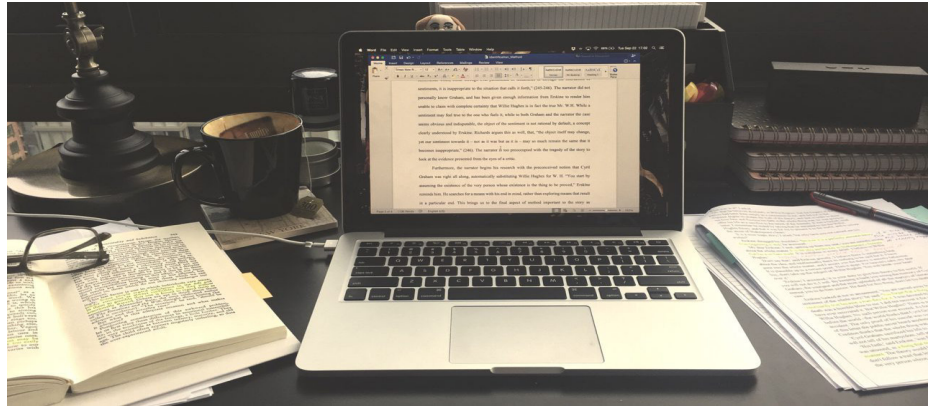
Якщо основний зміст, завдання і функції журналістики переважно не змінюються, то її форми, платформи та спосіб комунікації зі своєю аудиторією рухається зі швидкістю, якої ми не могли уявити двадцять, десять та навіть п'ять років тому. Медіасфера не зупиняється лише на звичних нам форматах, такі як новини, розслідування, репортажі, інтерв'ю, колонки та інше, з'являються й нові складніші форми, котрі поєднують у собі декілька різних жанрів.

Радянська система журналістики сприймала такі «дифузівані» жанри як негативне явище, наслідком незнання жанрових ознак чи недосконалоного володіння ними. Однак сучасна медіасистема прогресує на глобальному рівні, утворюючи завдяки поєднанню особливостей різних жанрів якісно нові, специфічні форми, які мають право повноцінно вписатися в традиційну структуру науки про журналістику, якісно оновивши її зміст.

Прикладом нового формату є «Longreed», його специфікою є велика кількість тексту, поділеного на частини за допомогою різних мультимедійних елементів: фото, відео, інфографіки та інших. Найпершим у світі мультимедійним матеріалом в форматі лонгрід прийнято вважати «Snow Fall» - проект газети «The New York Times», якому вже дев'ять років.

ЗМІ більше не мислять в рамках одного формату, медіа більше не мислять виключно одним лише текстом, відео, звуком, до гри вступає новий «журналіст-кіборг», який монтує, знімає на телефон, стрімить, працює зі звуком та текстом. Усі ці навички потрібні журналістові, у якому б жанрі він не працював.

Отже, як працюють різні світові медіа та що спонукає їх змінюватися? Американське видання «VOX» пояснює торговельні війни на прикладі «Ігор

престолів», а російське видання «MEDUZA» створює тести та ігри. Журналісти-розслідувачі стає семи медіа з вісімдесяти країн об'єдналися для того, аби створити великий транснаціональний мультимедійний проект розслідувань «Panama Papers».

Усе більш популярними стають подкасти, аудіоісторії та аудіорепортажі. Свої формати диктують і різноманітні месенджери та нові платформи, такі як «Telegram», «Viber», «WhatsApp», а також «TikTok».

Сучасний світ захопили серіали, і медіа в цьому не виняток. Дедалі більше затребуваними в медіасфері стають базові навички продюсування, драматургії та режисури, але й креатив лише заради креативу також нікому не потрібен. Ваш читач, слухач чи глядач повинен мати хоча б базове уявлення про те, що ви намагаєтеся донести своїм матеріалом. Структура має бути ясною та зрозумілою не лише вам, а й вашій аудиторії. Спробуйте зробити просту вправу: 3-4 речення, які б пояснили

основу суть вашого матеріалу, його головну думку. А також на прикладі кого ви будете це розповідати. Якщо ви маєте героя і можете відповісти на питання «Чому це важливо?» - можете починати працювати.

Отже, сучасна журналістика дуже стрімко оновлює свої формати. Для новітніх медіа не існує меж, які навмисно створювалися за радянських часів, – сьогоднішній контент не обходиться одним лише текстом чи звуком. Така еволюція журналізму перш за все пояснюється надзвичайно швидким розвитком мультимедійних технологій. Можна передбачити, що через декілька років смартфон зможе повноцінно замінити ньюзруми, і не дивно, адже йому притаманний весь функціонал, потрібний для роботи журналіста. Але і від сучасного ньюзмейкера відтепер вимагається значно більше, аніж просто створювати унікальні тексти чи вміння красиво говорити.

Юлія МЕЖЕНСЬКА, 2-Ж
Фото з мережі Інтернет

КОНКУРС ОБКЛАДИНОК ДО ЗБІРНИКА СПОГАДІВ «МНЕМОЗИНА»

Протягом березня-квітня на кафедрі журналістики та видавничої справи серед студентів був проведений конкурс обкладинок до збірника спогадів студентів та викладачів факультету української філології та соціальних комунікацій «Мнемозіна». Представляємо вашій увазі найкращі варіанти обкладинок. Переможця буде визначано шляхом голосування на сторінці кафедри у Facebook 17 травня.

Юлія МЕЖЕНСЬКА, 2-Ж

Олеся СЕМЬОНОВА, 1-Ж

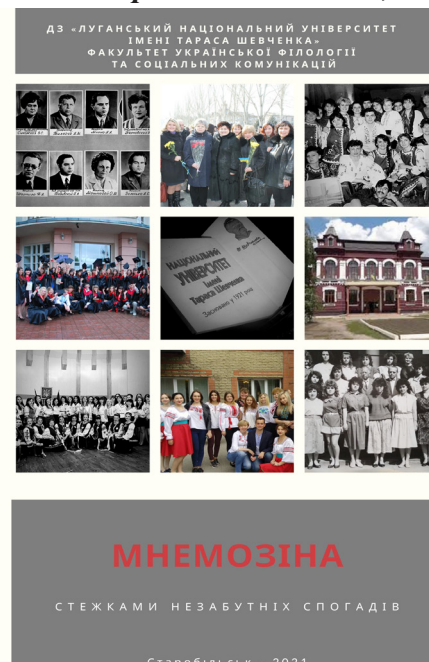
Валерія ПЕЧАТНОВА, 2-Ж

Тетяна КОНОНЕНКО,
1-Ж (маг.)

Марина ЛУГОВЕНКО, 2-Ж

Тетяна КОНОНЕНКО,
1-Ж (маг.)

KONТАКТ

Адреса: 92703, Луганська обл., м. Старобільськ, пл. Гоголя, 1
E-mail: journ.luguniv@gmail.com
Електронна версія видання:
http://luguniv.edu.ua/?page_id=10361

У підготовці номеру взяли участь студенти 2 курсу спеціальності «Журналістика» в межах редакційної (навчальної) практики

Кафедра журналістики та видавничої справи
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Головний редактор — А.О Галич

Редактор випуску — К.М. Ульянова

Редактор від студентів — Т. Кононенко

Технічний, художній редактор — Т. Кононенко

Обсяг 16 ст.